

A Heysel Tragédia

2013 május 22. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

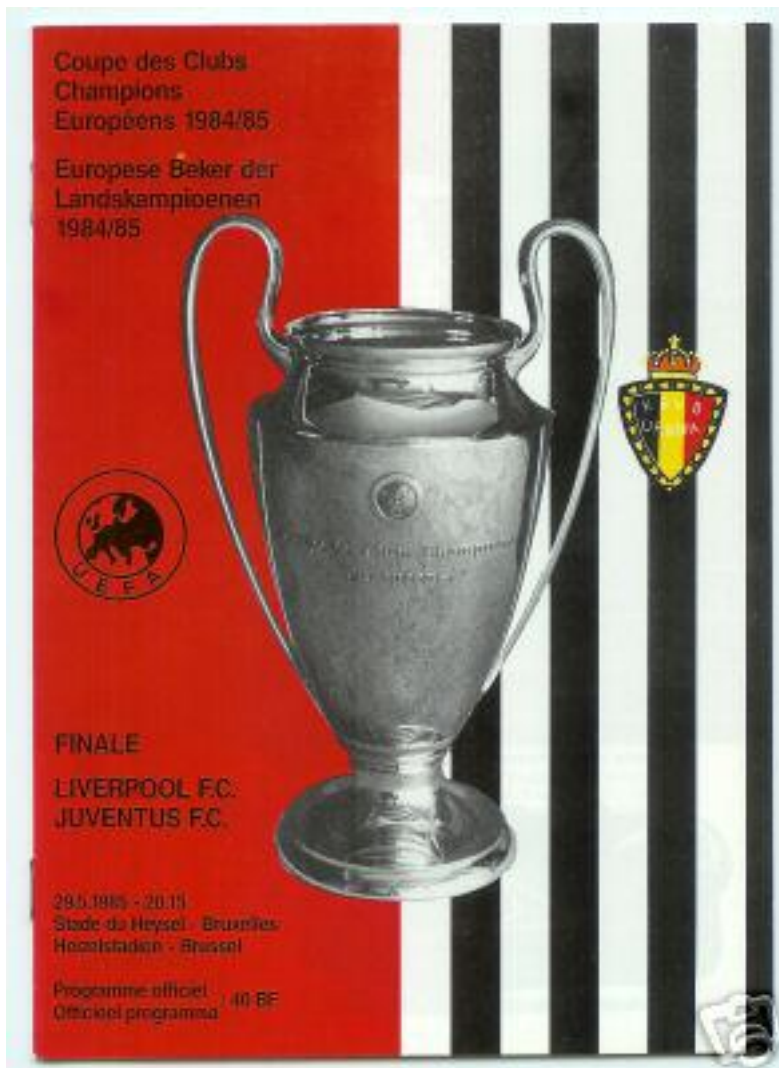
Mérték

Az UEFA rendezvények legsötétebb órájaként emlegetik, ami 1985. május 29-én történt Brüsszelben, a Heysel-stadionban. Az angol huligánok támadása után egy led?lt támfal 39, zömében olasz szurkoló halálát okozta a Liverpool-Juventus BEK-dönt? el?tt.

A meccset lejátszották, az olaszok nyertek, de ez akkor már keveseket érdekelt.

A katasztrófának számos oka és el?zménye volt: a 70-es, 80-as évek brit footballhuliganizmusa; a szervez?k és a jegyértékesítéssel foglalkozó cégek hibái; a rendfenntartók és biztonságiak felületes munkája; az angol és az olasz szurkolók közötti ellentét vezetett a tragédiához.

Egy évvel el?bb angolokat késeltek meg Rómában.

A Liverpool a korszak leger?sebb csapata volt, sorban nyerte a trófeákat. 1976-tól hét bajnoki címmel, 1977-t?l négy BEK-gy?zelemmel a legsikeresebb klub volt Angliában és Európában. Brüsszelbe címvéd?ként érkeztek, 1984-ben az AS Romát verték, éppen annak pályáján, a Stadio Olimpico-ban.

Éppen a római dönt? után történtek miatt lehetett arra számítani, hogy az angolok revansot akarnak venni az olaszokon. Az akkori meccs után a hazai drukkerok rátámadtak a vendégekre, verekedtek, néhány angolt megkéseltek. Nem spontán akció volt, hiszen a találkozó el?tt a stadion környékén parkoló autókban fegyvereket találtak a rend?rök.

A Liverpool helyszínén tartózkodó sajtósa szerint a római drukkerok a buszmegállóban várakozó angolokra rontottak, a buszvezet? pedig nem engedte felszállni a vendégeket, a liverpooliak a rend?rök megérkezéséig a brit nagykövetség épületébe menekültek. Meglep?, de az angol sajtó nem foglalkozott külön az eseménnyel, egyedül a liverpooli Echo számolt be b?vebben a szurkolókat ért támadásról.

Alan Kennedy, a Liverpool akkori véd?je is ezt er?sítette meg, amikor az események 25. évfordulója el?tt nyilatkozott: „Biztos vagyok benne, ami történt, kapcsolódott a római eseményekhez. Sok szurkolónk volt ott Brüsszelben, akit egy évvel korábban támadás ért az olasz f?városban.”

Elavult, omladozó stadion

Lerobbant létesítmény adott otthont a 1985-ös BEK-dönt?nek. A Heyselt 1930-ban építették, korábban három (1958, 1966, 1974) BEK- és ugyanennyi (1964, 1976, 1980) KEK-dönt?t játszottak itt. A meccs idején sok helyen omladozott, a botrány kirobbanása után a két szurkolótábor hatalmas k?darabokkal tudta dobálni egymást.

Hiába volt nyilvánvaló, hogy a létesítmény alkalmatlan egy ilyen súlyú és kiemelt kockázatú esemény megrendezésére, de az illetékesek nem változtattak a helyszínen. Peter Robinson, a Liverpool ügyvezetője is próbált nyomást gyakorolni az illetékesekre, de mindhiába.

A biztonságiak és a jegyelosztás szervezetlensége

A legnagyobb hibát a jegyek elosztásánál, illetve a két szurkolótábor szétválasztásánál követték el a rendezők. Az egyik kapu mögött két szektorban a Juventus hívei, vele szemben kettőbe a liverpooliak kerültek. Az angolok melletti harmadik szektort semleges zónának, főként a belga szurkolóknak tartották fent. A két szektor között egy gyenge drótkerítés és néhány biztonsági próbált ügyelni a rendre.

Mivel Belgiumban rengeteg olasz származású is élt, így sokan jutottak a Juventus-hívek közül ebben a szektorban jegyhez. Az értékesítéssel foglalkozó utazási irodák gátlás nélkül adták el az olaszoknak a liverpooliak mellé szóló belépőket.

A stadionba sem volt nehéz bejutni. A korabeli hírek szerint az egész nap italozó, a meccs idejére gyakorlatilag teljesen részeg szurkolók vagy a jegy nélkül érkezők is simán átjutottak a biztonsági ellenőrző pontokon, így koraestére hatvanezren zsúfolódtak össze a lelátókon. Alan Kennedy elmondta, amikor a meccs előtt kisétáltak, látták, hogy kevés a rendőr és a két szurkolótábor egymás mellett van: „Már órákkal a meccs előtt arról beszéltünk, nehogy balhé legyen.”

1985. május 29., 19 óra 10 perc

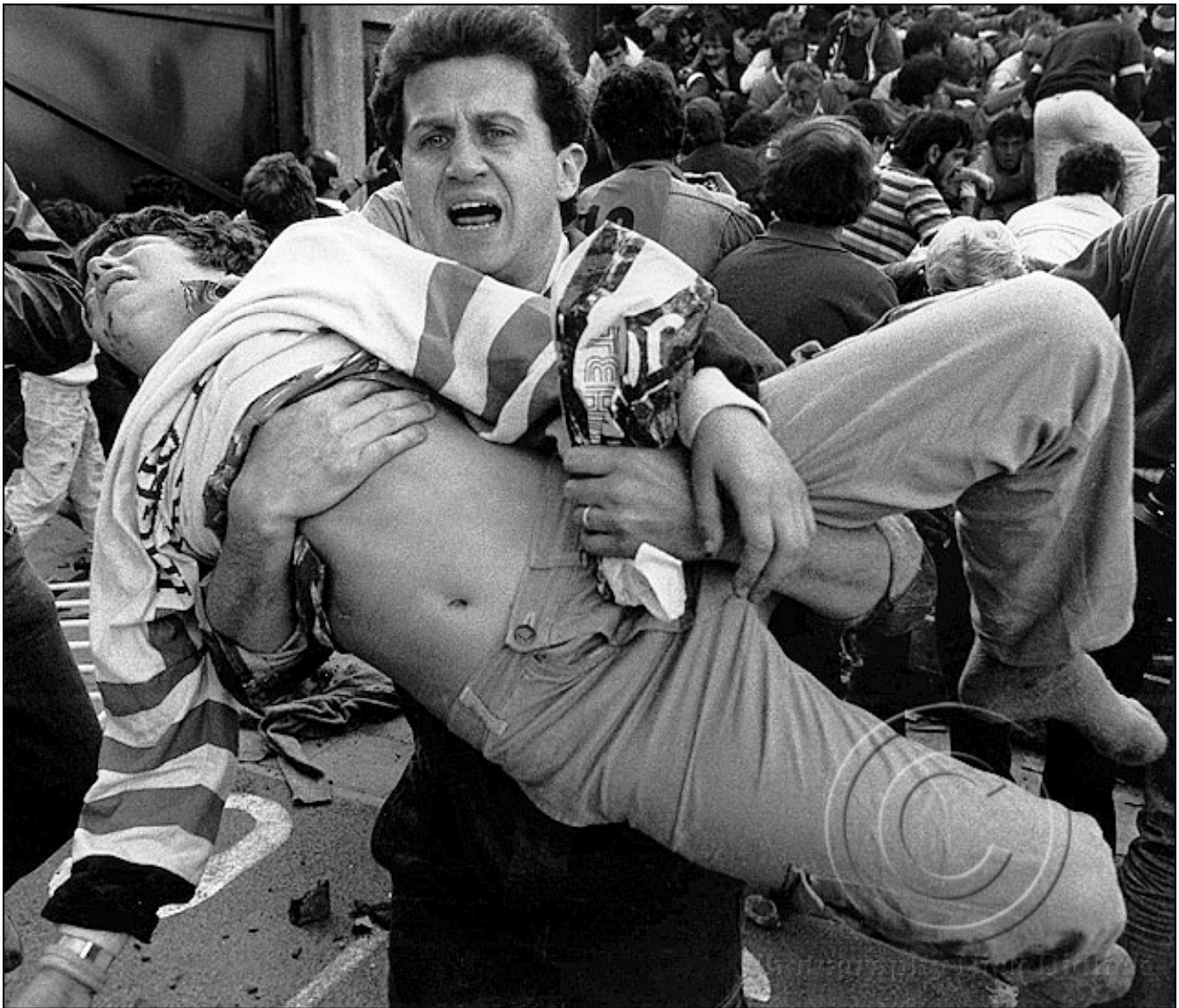
A találkozó előtt két brüsszeli ifjúsági csapat játszott meccset a döntő két résztvevőjének a szerelésében. A félidőben a vörös mezeseek 3-0-ra vezettek. Az első komolyabb összecsapás akkor kezdődött, amikor a másik csapat gólt szerzett. Körülbelül 19 óra 10 perckor indult az igazi csata. A stadionból leválasztott kétdarabokat dobáltak át, petárdák és rakéták robbantak.

A pályán a meccset gyorsan lefújták. A feldühödött, részeg angol szurkolók könnyedén törték át a két szektort elválasztó drótkerítést, ekkor indították az olaszok felé az első rohamot. Pánik tört ki, a Juventus-szurkolók próbáltak menekülni, de nem volt hova, a szektort lezáró kerítésnek préselődtek. Sokan próbáltak ezen átugorva kiszabadulni, a fal végül nem bírta a nyomást és leomlott.

A helyszínen 38, a kórházban egy ember vesztette életét, az áldozatok között 32 olasz, 4 belga, 2 francia és egy ír állampolgár volt. A halottak mellett közel 600 embert szállítottak kórházba.

A botrány ezzel még nem ért véget. A szemközti oldalon helyet foglaló Juventus-drukkerek – látva a társaikat ért támadást és a tragédiát – előzönlöttek a pályát, és a Liverpool tábora felé indultak revansot venni. Ekkor már a rendőrség is egyre nagyobb erővel próbálta megakadályozni a még nagyobb tragédiát és ha nehezen is, de sikerült az olaszokat visszaterelni a helyükre.

Mivel az UEFA illetékesei és a hatóságok attól tartottak, hogy a meccs elmaradása esetén végképp elszabadul a pokol, a döntő lejátvása mellett döntöttek. A két csapatkapitány hangosbeszélőn próbálta lecsillapítani a szurkolóit. A másfél órával később kezdődött mérkőzést a Juventus nyerte meg 1-0-ra: Zbigniew Boniek buktatásáért egy vitatható 11-est fújt a svájci Diana játékvezető, amit Michel Platini beltett.

A játékosok nem voltak tisztában a tragédia valódi mértékével, erről Paolo Rossi, a Juventus akkor 28 éves csatára beszélt. „Ha tudtuk volna, valóban mi történt, nem lett volna önfelelt ünneplés a meccs után.”

Bruce Grobbelaar, a Liverpool akkor kapusa a lefújás után a Juventus edzőjéhez ment, és azt mondta neki: „Sajnálom, ami ma történt, sajnós a mi hibánk. A trófea legyen emlékmű a halottak tiszteletére.”

Több, akkor játszó olasz játékos is megemlítette, a mai napig nem büszke arra a győzelemre, Marco Tardelli például a rendőrség felelősségét is felveti: „Ha kinyitják a szektor elötti kapukat, nem omlik le a fal.”

Kitiltották a briteket Európa futballstadionjaiból

Hivatalosan csak az angol szurkolókat tették felelőssé a tragédiáért, az UEFA ellenére is ezt írta a jegyzőkönyvbe. Az esemény szervezői, a Heysel-stadion üzemeltetői, a biztonsági és rendőri erők ellen soha nem indult nyomozás.

Május 31-én Margaret Thatcher miniszterelnök utasítására az angol szövetség valamennyi klub nevezését visszavonta az európai kupaküzdelmekből. Két nappal később az UEFA határozatlan időre kizárta az angolokat, június 6-án pedig a FIFA az egész világra kiterjesztette a tilalmat, igaz, később ezt némileg enyhítette

A kizárás végül öt évig tartott. A Liverpool a korábbi határozat értelmében még plusz három évig nem vehetett részt európai kupameccseken, de ezt is egy évre csökkentették. Az öt év alatt összesen 17 angol klub maradt le a BEK, a KEK és az UEFA-kupa küzdelmeiről.

Börtönbüntetés a huligánoknak

A brüsszeli tragédia után hiába próbáltak az angolok szigorítani a szabályokon, és megállítani a futballhuliganizmus terjedését, az 1989-es hillsborough-i tragédiának is meg kellett történnie, és újabb 96 embernek meghalnia, hogy végre radikális lépéseket tegyenek. Igaz, Sheffieldben a szervezőket terhelte a felelősség a tragédiáért.

A Heysel-katasztrófa után a brit rendőrség nagy erővel nyomozott az elkövetők ellen. A balhéről 17 perces filmet készítettek, amelyet bemutattak a tv-ben is, a gyanúsítottak fotóit az újságokban publikálták.

Végül 27 embert tartóztattak le emberölés vádjával, közülük többen kerültek már összetűzésbe a rendőrséggel korábban is a futballmeccseken elkövetett balhék miatt. Négy évvel később született ítélet az ügyben, 14 liverpooli szurkolót ítélték el 3 évre, gondatlanságból elkövetett emberölés miatt. Sokuknál a büntetés felét végül elengedték, de máig tisztázatlan, hogy ki mennyi időt ült le.

Az éjszaka, amelyet Brüsszel soha nem felejt el

A világszerte élőben közvetített tragédia sokkolta a közvéleményt. A Juventus szurkolói máig nem emésztették meg, ahogy az olasz klub kezelte az eseményeket. Semmi nem tettek a tragédiában elhunyt drukkerok családjainak megsegítésére, nem emeltek emlékművet a halottak tiszteletére. A liverpooliak – amellet, hogy elismerték sajátjaik hibáját – azt sérelmezték, hogy soha nem indult vizsgálat a biztonsági erőkkel, illetve az UEFA helyszínt kijelölő bizottsága ellen, a jegyelosztással kapcsolatban.

Másutt azóta is rendszeresen emlékeznek. A 15 éves évfordulón az olasz válogatott tagjai egy-egy virágot helyeztek el (az akkor már Baldwin király-stadionra keresztelt és átépített) létesítményben. Öt éve emlékművet avattak fel a stadionnál, amelyen 39 égő világít.

2005-ben, éppen a 20 éves évfordulón találkozott újra a két csapat a BL negyeddöntőjében. Liverpoolban a hazai szurkolók egy hatalmas élőképpel emlékeztek, amelyen az Amicizia (barátság, olaszul) felirat volt. A torinói visszavágón a Juventus-szurkolók viszont petárdákkal és rakétákkal támadtak az angolokra.

A Heyselben a tragédia után nem rendeztek több futballmeccset. Közel egy évtizeden át csak atlétikaversenyek voltak, 1995-ben lebontották a létesítményt. Helyén 1996-ban nyílt meg a Baldwin király-stadion.

<http://focitortenelem.blogspot.hu>

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD

A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló